

Wspólne Stanowisko

w sprawie: postanowień Marszałka Województwa Wielkopolskiego odmawiające uzgodnień projektów decyzji celu publicznego oraz decyzji o ustaleniu warunków zabudowy w odniesieniu do udokumentowanych złóż kopalin.

Przedstawiciele samorządów lokalnych, uczestnicy konferencji dotyczącej 'Zagrożeń wynikających ze zmian w prawie geologicznym, po zapoznaniu się ze stanowiskiem Marszałka Województwa Wielkopolskiego odmawiających uzgodnień projektów decyzji celu publicznego i decyzji o ustaleniu warunków zabudowy w odniesieniu do udokumentowanych złóż kopalin oraz analizie uzasadnienia, stanowczo protestują wobec przyjętej przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego interpretacji przepisów oraz jej konsekwencji w postaci odmowy uzgodnień wymienionych decyzji.

Marszałek Województwa Wielkopolskiego – jako Organ Geologiczny I stopnia – uznał, że treść z art. 95 Ustawy Prawo geologiczne i górnicze w powiązaniu z art. 125 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska – nakazujące ujawnianie udokumentowanych złóż kopalin w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planach zagospodarowania przestrzennego województwa, w celu ich ochrony oraz wskazujące, że złoża kopalin podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalin, w tym kopalin towarzyszących, należy rozumieć jako upoważnienie do wprowadzenia zakazu zabudowy.

Stanowczo sprzeciwiamy się temu stanowisku, uznając je za błędne i niezgodne z konstytucyjnymi zasadami:

- demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej (art. 2 Konstytucji RP);
- działania organów władzy publicznej na podstawie i w granicach prawa (art. 7 Konstytucji RP);

- ochrony własności i prawa dziedziczenia, pozwalającej na wywłaszczenie jedynie wówczas, gdy jest dokonywane na cele publiczne i za słusznym odszkodowaniem (art. 21 Konstytucji RP);
- własność może być ograniczona tylko w drodze ustawy i tylko w zakresie, w jakim nie narusza ona istoty prawa własności (art. 64 Konstytucji RP).

Tymczasem konsekwencją jednostronnej czynności organu administracji publicznej, rozstrzygającej indywidualną sprawę konkretnego adresata, jest doprowadzenie do drastycznego ograniczenia prawa własności nieruchomości osób prywatnych (brak możliwości rzeczywistego dysponowania swoją własnością).

Organ bezpodstawnie dokonał rozszerzającej interpretacji i wyprowadził z zapisów dotyczących ochrony złoża zakaz zabudowy, co ewidentnie oznacza ograniczenie – bez umocowania ustawowego – możliwości przeznaczenia nieruchomości na cele zabudowy, zdecydowanie obniżając ich wartość oraz pozbawia możliwości otrzymania odszkodowania. Sam fakt istnienia złoża, bez planów górniczego wykorzystania potencjalnej eksploatacji złóż, nie może stanowić podstawy do naruszania prawa własności nieruchomości. Własność może być ograniczona tylko w drodze ustawy i tylko w zakresie, w jakim nie narusza ona istoty prawa własności. Zatem wszelkie możliwości ograniczenia korzystania z prawa własności muszą wynikać wprost z ustawy, a nie zostać „dorozumiane”. Ustawodawca, jeżeli jego zamiarem miałyby być (oprócz ujawnienia złoża) inne działania w zakresie ograniczenia korzystania z nieruchomości znajdujących się ponad złożem, wprowadziłby konkretne rozwiązania prawne. Skoro tego nie dokonał, nie można ich tworzyć w sposób, który będzie omijał legalne źródła prawa.

Zgodnie z treścią art. 18 Prawa geologicznego i górniczego, dopiero jeżeli cudza nieruchomość lub jej część jest niezbędna do wykonywania działalności regulowanej ustawą, przedsiębiorca może żądać umożliwienia korzystania z tej nieruchomości lub jej części przez czas oznaczony, za wynagrodzeniem. Owe korzystanie nie może obejmować prawa do pobierania pożytków z nieruchomości, a jeżeli na skutek ograniczenia prawa własności, nieruchomość lub jej część nie nadaje się do wykorzystania na dotychczasowe cele, właściciel (użytkownik wieczysty) może żądać, aby przedsiębiorca dokonał jej wykupu.

Skutkiem braku wspomnianych uzgodnień będzie zablokowanie jakiegokolwiek działalności inwestycyjnej na obszarze występowania złoża oraz w bezpośrednim

sąsiedztwie. Doprowadzi to do daleko idącego ograniczenia rozwoju lokalnej społeczności – także w sytuacji braku realnych możliwości eksploatacji złóż kopalin.

Mając na uwadze powyższe, wnioskujemy o gruntowne przemyślenie przedmiotowego zagadnienia oraz zmianę błędnego, niezgodnego z przepisami prawa, stanowiska Organu geologicznego, opierającego się na fałszywym założeniu, że niezależnie od kierunków rozwoju państwa czy źródeł energetycznych - możliwość eksploatacji złóż kopalin ma charakter bezwzględny i zupełnie oderwany od zasad zrównoważonego rozwoju, warunków prawnych, geologicznych, przyrodniczych, ekonomicznych, a przede wszystkim społecznych.

/-/ Gmina Krobia

/-/ Stowarzyszenie Samorządów Południowo-Zachodniej Wielkopolski „Samorząd dla Zrównoważonego Rozwoju”

/-/ Fundacja „Rozwój TAK - Odkrywki NIE”

/-/ Związek Gmin Wiejskich RP

/-/ Lokalna Grupa Działania Gościnną Wielkopolska

/-/ Centrum Rozwoju Gminy Pępowo

/-/ Gmina Kobylin

/-/ Gmina Bojanowo

/-/ Gmina Pogorzela

/-/ Gmina Borek Wielkopolski

/-/ Gmina Pępowo

/-/ Gmina Tarnowo Podgórne

/-/ Gmina Poniec

/-/ Gmina Piaski

/-/ Gmina Miejska Górka

/-/ Gmina Czempień

/-/ Powiat Leszczyński

/-/ Powiat Gostyński

/-/ Powiat Rawicki